



Olje- og energidepartementet
Postmottak@oed.dep.no

Dato. 9.12.2015

Innspill til stortingsmeldingen om energipolitikken fra Distriktenes energiforening, Defo.

Innledning

Defo er en interesseorganisasjon for 68 energiverk i Norge. På vegne av våre medlemmer kommer vi med noen kommentarer til OED i anledning innspillmøtet til energimeldingen den 9. desember 2015.

Innledningsvis er vi opptatt av at energimeldingen tar opp i seg en iboende premiss om at strømforsyningen må være av tilfredsstillende kvalitet til sluttkundene uavhengig av hvor man bor i landet. I den anledning er det viktig at meldingen omhandler spørsmål knyttet til tilfredsstillende beredskap som sikrer dette. Samtidig må inntektsrammereguleringen over tid trekke i retning av at det lønner seg å investere i nett og jobbe smart og effektivt. Reguleringen må også, som nå, ta hensyn til at det er stor forskjell på å drive strømforsyning i grise- og i bystrøk sammenlignet med bynære strøk. Defo er også opptatt av å formidle at den økonomiske og teoretiske tilnærmingen til bransjen er viktig, men at den ikke alltid treffer virkelighetenes verden. Derfor må det åpnes for at en i fremtiden evner å vise fleksibilitet når viktige saker og problemstillinger skal ses på i bransjen. Et eventuelt krav til funksjonelt skille for alle er et eksempel på en slik tilnærming, der teorien veier tyngre enn den praktiske realitet når det kommer til den ønskede måloppnåelse med større grad av nøytralitet.

Vannkraften må gi avkastning

Det er viktig for å sikre en god tilnærming til fornybarhetssamfunnet, at det å eie vannkraft over tid lønner seg. Norge trenger et jevnt pådrag med ny produksjon samtidig som nye utenlandskabler må sikre muligheter for å få solgt unna noe av vårt overskudd. Vi selger ren energi og effekt og ikke minst trygger vi forsyningssikkerheten med utenlandskabler. I Norge selger og bruker vi et unikt produkt, vannkraften.

Opprinnelsesgarantier

Energimeldingen bør benyttes som anledning til å få en bedre ordning med opprinnelsesgarantier. I det minste må en se på hva som kan gjøres for at denne ordningen kan bli mer forståelig for folk flest.

Bransjen har en utfordring i kommunikasjonen hver gang NVE legger fram den såkalte energimiksen, der det er salg av opprinnelsesgarantier som er bakgrunnen for denne statistikken. Her skapes det et bilde av at vi har solgt unna vannkraften vår og at den finner noen mystiske veier ut av landet. Nær sagt uten unntak kommer oppslagene om at i Norge bruker vi bare noe vannkraft fordi resten er solgt ut av landet. Her blandes finansielle handel og fysikken. Kraften tar alltid korteste veien. Flott at vi kan selge opprinnelsesgarantier, men vi håper at meldingen kan rydde litt i hva dette handler om. Sannheten er at vi selger unna mer kraft enn det vi forbruker og på den måten bidrar positivt til miljøregnskapet.

Nettet må sikres stabile og forutsigbare rammevilkår

På nettsiden trengs stabile rammevilkår. Selskapene skal drives effektivt. Men vi trenger et system som kan forstås og sikrer at det er effektivitetstiltak i bedriften som gjør en effektiv og ikke eventuelle endringer i rammebetingelsene.

Minimumsavkastningens gulv må ikke fjernes. Nettselskapene driver monopolvirksomhet, der hovedformålet er sikre stabil strømforsyning. Naturligvis skal en drive effektiv og incentivordningene må tilrettelegge for dette, men fjerner en minimumsavkastningen gir dette ustabile rammevilkår, og dessuten kan det slå svært skjevt og urettferdig ut. Ett dårlig år for eksempel grunnet en ekstrem KILE situasjon gjennom en orkan kan felle selskapet. Det blir uforutsigbart, tilfeldig, urettferdig og på ingen måte til fordel for kunden. KILE ordningen må gjelde forhold en kan gardere seg i mot og intet annet.

Stabile rammevilkår for leverandøren av den fornybare kraften er avgjørende, for at en endring i ytterligere grad i retning av et fornybarhetssamfunn skal la seg realisere.

Krav til selskapsmessig og funksjonelt skille

Tatt i betraktning at det er fremmet en prop. til Stortinget nylig om selskapsmessig og funksjonelt skille, antar vi at dette ikke er en del av vurderingen i energimeldingen. Det burde det ha vært. Det stilles etter vår mening unødvendig tyngende krav til norske selskaper, som en i EU for øvrig ikke finner noe grunnlag for å pålegge. Vi er usikre på hva som er den egentlige motivasjonen for dette, tatt i betraktning at vilkårene blir spesielt tyngende for de mindre selskapene. Ri ikke prinsipper for prinsippenes skyld. Nøytraliteten blir i varetatt med gode tilnærminger fra myndighetene gjennom blant annet Elhuben. Kravet til selskapsmessig og funksjonelt skille er kostnadsdrivende og byråkratiserende og vil paradoksalt gi flere selskaper i energiforsyningen og høyere nettleie.

Må spille på lag med lokalsamfunnet

Skal myndighetene lykkes med en offensiv satsning på fornybarhetssamfunnet, må det spilles på lag med lokalsamfunnet. Det er der ressursene finnes. I dag henføres innmatingstariffen sentralnettet om innmatingen er på sentralnettet eller regionalnettet. Dersom innmatingen er på distribusjonsnettet, henføres denne lokalt. Slik må det fortsatt være om disse prosjektene, enten det er vind eller småkraft, skal kunne realiseres. Ellers vil kostnadene ved innmating ligge igjen hos de lokale uttakskundene. Dette er naturligvis sterkt urimelig, da en ellers vil legge kostnadene ett sted og inntektene ett annet, eller sagt på en annen måte, tariffen blir høyest der kraften produseres og

lavest dit den transporteres. Ved en innføring av to nettnivå bør det være slik at innmatingskostnadene som i dag er tilknyttet regionalnettet, må henføres underliggende nett og ikke sentralnettet. Det skal gode grunner til å fravike prinsippet om at de som genererer kostnaden også må ta byrden.

Framtiden er uforutsigbar

Bransjen er i en fase der det foregår store endringer. Særlig gjelder dette samhandling mellom IT og nett. Dette er spennende og det er nødvendig. De mindre selskapene går i allianser for å sikre seg kompetanse og innkjøpsmakt og møter på den måten fremtiden godt skodd så langt det lar seg gjøre. Likevel, her er det en rivende utvikling og vi ønsker at det i meldingen er omtalt noe om hvordan en på sikt ser for seg utfordringene framover sett fra myndighetenes side. Det bør oppfordres til samhandling mellom myndigheter og bransje der man ser på de mest sannsynlige scenarier. Innen disse områder bør det finnes FOU midler og sånn sett legges til rette for forskning. Også myndighetene vil ha nytte av dette, da det kan gjøre dem bedre skodd til å treffe med sine reguleringer.

Med hilsen

Distriktenes energiforening, Defo



Knut Lockert

daglig leder